

FÖRSVARSKOMMITTENS BETÄNKANDE 2/2010 rd

Regeringens proposition om antagande av fördraget mellan Finland, Förbundsrepubliken Tyskland och Amerikas förenta stater om konstruktion av aluminiumstrukturer för ytstridsfartyg samt med förslag till lag om ikraftsättande av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av fördraget

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 16 mars 2010 en proposition om antagande av fördraget mellan Finland, Förbundsrepubliken Tyskland och Amerikas förenta stater om konstruktion av aluminiumstrukturer för ytstridsfartyg samt med förslag till lag om ikraftsättande av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av fördraget (RP 12/2010 rd) till försvarskommittén för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre regeringssekreterare Tarja Jaakkola, försvarsministeriet
- direktör Henrik Räihä, arbets- och näringsministeriet
- ingenjörskommendörkapten, forskningsdirektör Turkka Jäppinen, Marinens forskningsanstalt.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
— lagstiftningsråd Kaija Suvanto, utrikesministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att riksdagen ska godkänna fördraget mellan republiken Finlands försvarsministerium, som agerar för Finlands regerings räkning, Förbundsrepubliken Tysklands försvarsministerium och Amerikas förenta staters försvarsministerium om konstruktion av aluminiumstrukturer för ytstridsfartyg och en lag om ikraftsättande av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av fördraget.

Genom fördraget avtalas det om ett gemensamt projekt för Finland, Tyskland och Förenta staterna, där målet är att utveckla simulerings- och kalkyleringsmetoder för konstruktion av krigsfartyg.

Fördraget undertecknades i oktober 2009. För att fördraget ska träda i kraft krävs det att Fin-

land meddelar övriga parter att Finland har slutfört de nationella åtgärder som behövs för att sätta i kraft fördraget. Fördraget träder i kraft den dag som nämns i meddelandet.

I propositionen ingår ett förslag till lag om ikraftsättande av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen. Lagen föreslås få bestämmelser om hemlighållande av

den information som utbyts i enlighet med fördraget, om de finska myndigheternas rätt att överlåta sekretessbelagd information och om hur de skyldigheter i fördraget som gäller besök ska uppfyllas. Lagen föreslås träda i kraft samtidigt med fördraget vid en tidpunkt som det ska föreskrivas om genom förordning av republikens president.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Allmänt

Sammanfattningsvis finner utskottet propositionen nödvändig och lämplig. Utskottet tillstyrker den utan ändringar.

I statsrådets säkerhets- och försvarspolitiska redogörelse 2009 anges strategierna för Finlands deltagande i internationellt försvarsmaterialsamarbete. Där sägs det att samarbetet skapar förutsättningar för att ge och ta emot militärt bistånd, säkerställa försörjningsberedskapen, göra kostnadseffektiva materielupphandlingar och förbättra försvarsmaktens kapacitet att delta i internationella militära krishanteringsoperationer.

I redogörelsen sägs det vidare att nationella forsknings- och teknikprojekt alltid när det är möjligt ska kombineras med europeiskt bi- eller multilateralt forsknings- och teknologisamarbete via Europeiska försvarsbyrån eller någon annan part. I regeringsprogrammet sägs det vidare att regeringen kommer att fördjupa det transatlantiska samarbetet med USA och Kanada inom områdena politik, ekonomi och säkerhet dels bilateralt, dels via EU.

Det planerade samarbetsprojektet ligger alltså i linje med målen i både den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen och regeringsprogrammet. För ett deltagande i projektet talar enligt utskottet starkt också det faktum att den know-how som samarbetet ger om konstruktion av aluminiumstrukturer för ytstridsfartyg är till nytta för både den civila och den militära

skeppsbyggnadsindustrin. Det i sin tur kan ge de finländska varven större konkurrenskraft.

Propositionens viktigaste innehåll och behovet av riksdagens samtycke

Enligt vad utskottet har erfarit handlar det om ett forskningsprojekt på 3—4 år där parterna tar till vara robotbåtar i Helsinki-klassen som inte längre används. De har gamla aluminiumstrukturer som ger ett unikt tillfälle att undersöka och testa hur aluminiumstrukturer åldras. Tanken är att testresultaten ska användas till att ta fram bättre fungerande simulerings- och beräkningsmetoder. I Finland ingår projektet i programmet Multifunktionsfartyg 2020. Målet med programmet är att förbättra möjligheterna att skaffa ett kostnadseffektivt och multifunktionellt stridsfartyg för 2020-talet.

Förhandlingarna om fördraget inleddes enligt uppgift 2009. Då blev det klart att det kommer att innehålla detaljerade bestämmelser om överlåtelse av och säkerheten kring information och material och att detta beror på USA:s författningar om exportövervakning. I Finland anses bestämmelserna ingå i lagområdet (94 § 1 mom. i grundlagen). Följaktligen måste fördraget antas av riksdagen och de bestämmelser som ingår i lagstiftningsområdet sättas i kraft genom lag.

Budgeten påverkas inte av propositionen och projektkostnaderna kommer att tas från anslagen till försvarsministeriets förvaltningsområde. Kostnaderna för Finland är omkring 2,2 miljoner euro.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

*godkänner avtalet enligt propositionen
och*

Helsingfors den 6 april 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Korkeaoja /cent
vordf. Olli Nepponen /saml
medl. Thomas Blomqvist /sv
Pekka Haavisto /gröna
Eero Heinäluoma /sd
Hanna-Leena Hemming /saml
Inkeri Kerola /cent

Reijo Laitinen /sd
Juha Mieto /cent
Lauri Oinonen /cent
Reijo Paajanen /saml
Sari Palm /kd
Eero Reijonen /cent
ers. Markku Pakkanen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Heikki Savola.